

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce **L. S.**, zast. advokátem JUDr. Jiřím Machem, se sídlem AK Masarykovo nám. 1/II, Jindřichův Hradec, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 12, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2004, č. j. 3 Ca 27/2003 – 22,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2004, č. j. 3 Ca 27/2003 – 22 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení výše označeného usnesení, kterým byla odmítnuta pro předčasnost žaloba podaná dne 1. 8. 2003 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2003, č. j. 46/2003-163/B. Stěžovatel namítá, že soud nesprávně argumentoval tím, že proti žalobou napadenému rozhodnutí byl přípustný rozklad, šlo tudíž o rozhodnutí prvoinstanční, proti kterému je žaloba nepřipustná, neboť stěžovatel nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Takový závěr však soud učinil bez zřetele na skutečný stav věci a obsah spisu. Stěžovatel podal proti rozhodnutí ze dne 23. 7. 2003 rozklad, žalovaný k němu však přiložil pouhé sdělení, v němž tvrdí, že rozklad je nepřipustný. Stěžovatel tedy navzdory názoru soudu řádné opravné prostředky v dané věci vyčerpal. Stěžovatel namítá, že v důsledku vadného postupu správního orgánu a poté i vadného právního názoru soudu by mu byl odepřen přístup k soudu, takový postup však vybočuje z ústavního pořádku a ve svých důsledcích popírá samotnou existenci správního

soudu. Stěžovatel tvrdí, že vyčerpal opravné prostředky, které zákon připouští, a proto požaduje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení v intencích ust. § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Ze spisového materiálu vyplynulo, že dne 16. 5. 2002 bylo vydáno Okresním úřadem Jindřichův Hradec rozhodnutí č. j. RD-2309/2810/02/K, jímž byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) v souběhu s přestupkem na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dle ust. § 30 odst. 1 písm. h) a i) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích; podle ust. § 30 odst. 2 cit. zákona mu byla a uložena pokuta ve výši 12 000 Kč, sankce zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců. V odvolacím řízení bylo toto rozhodnutí Krajským úřadem Jihočeského kraje dne 25. 7. 2002 pod č. j. ODSH/1460/02/VI změněno. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, o které rozhodl Krajský soud v Českých Budějovicích a jako nedůvodnou zamítl. Poté, kdy bylo již o žalobě rozhodnuto, Krajský úřad Jihočeského kraje dospěl k pochybnostem o správnosti rozhodnutí vydaného v odvolání ze dne 25. 7. 2002, a proto dne 25. 3. 2003 opětovně zahájil správní řízení, z vlastního podnětu, provedl výslech stěžovatele a vydal dne 23. 4. 2003 nové rozhodnutí v mimoodvolacím řízení dle § 66 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, kterým změnil své původní rozhodnutí ze dne 25. 7. 2002. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání dne 23. 5. 2003. O odvolání rozhodl žalovaný dne 23. 7. 2003 pod č. j. 46/2003-163/b tak, že rozhodnutí správního orgánu vydané v mimoodvolacím řízení ze dne 23. 4. 2003 č. j. ODSH/1640/02/VI zrušil, neboť bylo vydáno v rozporu se zákonem. V poučení žalovaný připustil možnost podat proti rozhodnutí rozklad. Stěžovatel v souladu s uděleným poučením podal dne 31. 7. 2003 rozklad, sdělením žalovaného ze dne 2. 10. 2003 byl vyrozuměn o nepřipustnosti rozkladu s tím, že rozhodnutí Krajského úřadu bylo nezákonné, neboť ten o něm v rozporu s ust. § 65 odst. 1 a 2 rozhodoval jako orgán nepřislušný. Ministerstvo dopravy, které jako příslušný odvolací orgán ve smyslu ust. § 58 rozhodovalo podle § 59 zák. č. 71/1967 Sb. v řízení o odvolání stěžovatele, nesprávně zaměnilo druhoinstanční řízení za mimoodvolací řízení vedené dle § 65 odst. 2 správního řádu a dále nesprávně poučilo stěžovatele o přípustnosti rozkladu podle § 68 odst. 2 správního řádu.

Krajský soud ze skutečnosti, že proti rozhodnutí žalovaného byl připuštěn rozklad, dovodil, že stěžovatel dosud nevyčerpal opravné prostředky, které zákon připouští a žaloba byla podána proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Zcela však pominul skutkový stav věci, tedy to, že krajský úřad, ač nebyly dána důvody pro postup dle § 66 zák. č. 71/1967 Sb., neboť rozhodnutím byla dotčena i práva dalších osob, tak postupoval a přezkoumal rozhodnutí jako orgán I. stupně. Proti tomuto rozhodnutí je podle ust. § 68 cit. zákona přípustné odvolání. O podaném odvolání rozhodoval žalovaný (§ 58 cit. zákona), který předmětné rozhodnutí pro nezákonnost zrušil, sám se však dopustil pochybení v tom, že v rozhodnutí odvolacího orgánu, které je konečné (ust. § 59 odst. 4 cit. zákona), poučil stěžovatele o možnosti podat další opravný prostředek, a to rozklad.

Podle ust. § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil se závěrem Městského soudu stran nepřipustnosti podané žaloby. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2003, které je žalobou napadáno,

je rozhodnutím vydaným odvolacím orgánem v posledním stupni, neboť tímto rozhodnutím bylo rozhodováno o odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu, který rozhodnutím ze dne 23. 4. 2003 rozhodoval v mimoodvolacím řízení jako orgán I. stupně. Stěžovatel tak vyčerpal opravné prostředky, které zákon připouští. Rozhodnutí, které je žalobou napadáno tak vydal správní orgán, který je žalovaným ve smyslu ust. § 69 s. ř. s.

Podle ust. § 68 s. ř. s., podle kterého žaloba je nepřipustná, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Toto ustanovení nelze vykládat extenzivně tak, že se jedná o jakékoli opravné prostředky, ale pouze takové, které jsou ze zákona přípustné.

Právu jednotlivce na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod odpovídá povinnost soudu postupovat v řízení podle takových procesních ustanovení právních předpisů, k jejichž aplikaci jej zavazuje zákon. Dopustil-li se žalovaný nesprávného poučení v tom, že proti rozhodnutí, které je konečné připustil další opravný prostředek, nelze toto pochybení přičítat k tíži stěžovatele, dovolávat se absence rozhodnutí ve věci, o které zjevně jednat nelze, resp. o níž by bylo rozhodnuto dalším nezákonným rozhodnutím. Trvat na vyčerpání opravného prostředku, který zákon nepřipouští za situace, kdy jsou naplněny podmínky pro podání žaloby by bylo přepjatým formalismem, který Nejvyšší soud odmítá.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, stěžovatel řádně označil žalovaného a že žaloba nebyla podána předčasně. Městský soud v Praze proto postupoval nezákonně, odmítl-li žalobu, aniž se jí meritorně zabýval. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení soudu zrušil a věc mu vrací k dalšímu řízení; v něm je Městský soud v Praze vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu